

**Ośrodek Pomocy
Społecznej
w Pyrzycach**

Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce
tel. (91) 5 611 150; fax (91) 5 611 163
e-mail: sekretariat@opspyrzyce.pl
www.opspyrzyce.pl

Pan
Mariusz Majak
Przewodniczący Rady Miejskiej
W Pyrzycach

Druk Nr. 572/23

Nasz znak: OPS-DPŚ.060.10.2023.AGK

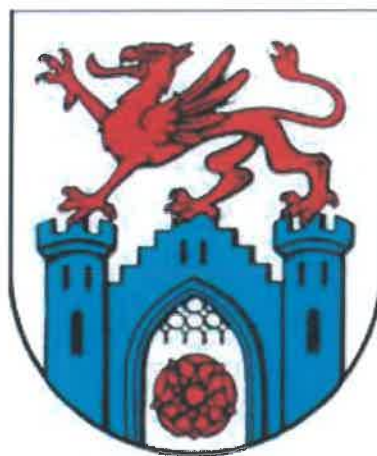
Pyrzyce, dnia 17 kwietnia 2023 r.

W załączeniu przedkładam sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2025 za rok 2022, przyjętego Uchwałą XLIV/332/21 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 grudnia 2021 roku na lata 2022 - 2025

BURMISTRZ
Marzena Podzińska

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2022 – 2025

za rok 2022

GMINA PYRZYCE

Pyrzyce, kwiecień 2023

Doświadczanie przemocy w rodzinie, a więc w środowisku, które powinno stanowić ostoję bezpieczeństwa i zapewnić godne warunki do życia i wzrastania, niesie za sobą szczególnie dotkliwe konsekwencje. Wiąże się to z faktem, że sprawcami przemocy są osoby bardzo dobrze znane ofiarom (rodzice, dziadkowie, rodzeństwo, małżonkowie, dalsza rodzina), a ofiarami są osoby, które powinny być otoczone szczególną opieką (dzieci, osoby niepełnosprawne, starsze). Powszechnie sądzi się, iż przemoc stosują nie tylko członkowie rodzin dysfunkcyjnych, ale że zjawisko to dotyczy różnych rodzin. Prawdą jest, że przemoc często towarzyszy np. alkoholizmowi. Za przyczyny przemocy uznaje się również chłodną atmosferę w domu, jak i złą sytuację socjalną i ekonomiczną rodziny. Trudno jest uchwycić prawdziwe rozmiary przemocy w rodzinie, chociaż jest ona zjawiskiem dość powszechnym. Najczęściej jednak ofiarami przemocy w domu są dzieci, kobiety oraz osoby starsze. W psychologicznym spojrzeniu na przemoc domową uwagę zwraca się na bezradność i cierpienie ofiary, odsłaniane są mechanizmy sterujące przemocą. Relacje rodzinne oparte na przemocy i akceptowanej agresji powodują powielanie takich wzorców w szerokich relacjach społecznych. Zjawisko przemocy w rodzinie jest niewątpliwie jedną z sytuacji kryzysowych, w jakiej należy podjąć skuteczne działania interwencyjne, jak i profilaktyczne.

Przemoc jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, wymagającym kompleksowych i skoordynowanych rozwiązań w obszarze jej zapobiegania. Skutki epidemii wywołanej rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 oraz zwiększone ryzyko dotyczące zagrożeń bezpieczeństwa osób w szczególności dzieci, w rodzinach z problemem przemocy wyznaczyły szereg nowych wyzwań podmiotom udzielającym pomocy i wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, a także osobom realizującym zadania związane z procedurą Niebieskie Karty konieczna stała się zmiana sposobu i form udzielanej pomocy. Dążono do tego aby rodziny zmagające się z problemem przemocy miały przekonanie, że nadal mogą liczyć na wsparcie lokalnych służb i instytucji na co dzień zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy. Szczególnie ważna w roku 2022 była kontynuacja wsparcia i konsultacji telefonicznych umożliwiających mieszkańcom skorzystanie z bezpłatnej pomocy psychoterapeuty dostępnej przez cały rok. Systematycznie monitorowano środowiska rodzinne, motywowano osoby podejrzane o stosowanie przemocy do powstrzymywania się od zachowań przemocowych oraz informowano o ich negatywnych konsekwencjach. W przypadkach podejrzenia wystąpienia bądź eskalacji przemocy zawiadamiano Policję o konieczności podjęcia interwencji w środowisku, monitorowanie w godzinach popołudniowych, wieczornych oraz dniach wolnych od pracy. Osobom doświadczającym przemocy przekazywano informacje o miejscach i instytucjach, które udzielają wsparcia specjalistycznego – psychologicznego, prawnego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego udzielanego za pomocą rozmów telefonicznych czy komunikacji elektronicznej.

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.) i obowiązujące akty wykonawcze m.in. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245) Na mocy art. 6 ust 1 wskazanej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zarządzeniem Nr 120/11 z dnia 18.04.2011 r. Burmistrz Pyrzyc powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w skład którego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Zespół tworzy grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z działalności instytucji, która reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy. Szczegółowe warunki funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie określa uchwała nr LXII/540/14 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 18 września 2014 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz warunków jego funkcjonowania.

W roku 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny liczył 15 osób, w następującym składzie:

- 1) Agnieszka Gajewska – Kuca – przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej, przewodnicząca ZI;
- 2) Anna Włochyńska – przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej, z-ca przewodniczącej;
- 3) Ewelina Rynkiewicz – przedstawiciel Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Anita Fryszka – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- 5) Kamila Wojszkun Piasecka – przedstawiciel Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej;
- 6) Beata Berdzik – przedstawiciel Szkoły Podstawowej;
- 7) Maria Jurecka – przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ESKULAP;
- 8) Bogumiła Łuczak – przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ESKULAP;
- 9) Paweł Piwoni – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji;
- 10) Agata Gamułekiewicz – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji;
- 11) Michał Maduzia – przedstawiciel Straży Miejskiej;
- 12) Katarzyna Szepaniak - Golonka – przedstawiciel Prokuratury Rejonowej;
- 13) Mariola Łada Siwiec – przedstawiciel Sądu Rejonowego w Stargardzie;
- 14) Kazimierz Lipski – przedstawiciel Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Krokus”;
- 15) Radosław Mazur – przedstawiciel Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Szczecinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest koordynowanie i integrowanie działań podmiotów uczestniczących na obszarze danej gminy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez: integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów;

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół tworzy grupy robocze których działanie obejmuje:

1. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
2. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
3. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art.6 ust. 2 pkt 1 nałożyła na gminę obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjętego uchwałą nr XLIV/332/21 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 grudnia 2021 roku na lata 2022 - 2025. Celem programu jest efektywne i zintegrowane działanie przeciw przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Realizacja programu następuje na podstawie corocznego harmonogramu działań. W Przyjętym uchwałą harmonogramie założono jako cel główny zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Pyrzyce poprzez cele szczegółowe:

1. monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
2. podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy Pyrzyce na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form,
3. poprawa skuteczności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy,
4. zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Realizacja programu obejmowała działania podejmowane przez poszczególne instytucje ściśle współpracujące w Zespole Interdyscyplinarnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W PYRZYCACH

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach odpowiedzialny jest za obsługę techniczno - organizacyjną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W roku 2022 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 22 formularze Niebieskiej Karty, w tym: 18 przekazanych przez przedstawicieli policji, 3 przez przedstawicieli pomocy społecznej i 1 przez przedstawicieli oświaty. W sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty” wpłynęły 3 formularze dokumentujące kolejne zdarzenie stosowania przemocy. Ponadto realizowano dalsze działania wobec 10 rodzin w których

procedurę Niebieskiej Karty wszczęto w 2021 r., łącznie działaniami objęto 32 rodziny. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 87 posiedzeń powołanych grup roboczych. W danym roku funkcjonowało 32 grupy robocze, w skład których wchodziło w szczególności pracownicy socjalni, dzielnicowi, pielęgniarki środowiskowe, asystenci rodziny, pedagodzy, psycholodzy, przedstawiciel komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w zależności od specyfiki problemów osób i rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta -C” wyniosła 22. W ramach procedury objęto łącznie wsparciem 107 osób w tym 33 doświadczających przemocy w rodzinie: 23 kobiety, 5 mężczyzn i 5 dzieci – pomoc udzielana była w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego oraz zawodowego i rodzinnego. Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie zapewniono bezpieczeństwo 3 dzieci (1 chłopiec, 2 dziewczynki) poprzez umieszczenie dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. W roku ubiegłym decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego na wniosek grup roboczych zakończono 16 procedur w tym: 15 z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a 1 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań. W zakresie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, objęto procedurą „Niebieskie Karty” 34 osoby w tym: 7 kobiet, 27 mężczyzn. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - D”.

Tab. 1 Liczba wszczętych procedur NK na terenie Gminy Pyrzyce w latach 2018 - 2021

Miejscowość	2018	2019	2020	2021	2022
Pyrzyce	16	21	8	14	12
Rzepnowo	1	-	1	-	-
Żabów	2	4	2	2	2
Ryszewko	1	-	-	1	-
Ryszewo	-	-	1	-	-
Turze	-	1	-	-	1
Młyny	-	1	1	-	-
Okunica	-	1	-	1	-
Stróżewo	1	-	-	-	-
Brzesko	1	-	1	-	-
Nowielin	-	4	1	-	1
Mielęcín	1	-	4	1	3
Krzemlin	1	3	-	5	-
Brzezin	-	-	-	-	3
Łącznie	24	36	19	27	22

Źródło: dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

Z pomocy grup roboczych skorzystały 33 osoby doświadczające przemocy (pomoc rozumiana jako wszelkie działania podejmowane wobec poszczególnych osób).

Kobiety – ogółem 23, w tym:	Mężczyźni – ogółem 5, w tym:	Dzieci – ogółem 5
niepełnosprawne - 3	niepełnosprawni - 1	dziewczynki - 2
starsze- 5	starsi - 3	chłopcy - 3

Źródło: dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

W celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą stan bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, wobec **5 sprawców** przemocy zastosowano środki zapobiegawcze w postaci tymczasowego aresztowania. Głównymi przyczynami wzmagającymi agresję sprawców dopuszczających się różnych form przemocy jest m. in. problem alkoholowy, brak właściwej komunikacji i relacji pomiędzy domownikami, brak umiejętności rozwiązywania konfliktów. W zakresie procedury NK w przypadku 4 sprawców mających problem alkoholowy podejmowano czynności zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego, terapii odwykowej, leczenia farmakologicznego.

Częstym problemem współwystępującym w rodzinie dotkniętej przemocą są problemy opiekuńczo – wychowawcze. W zakresie indywidualnego planu wsparcia w przypadku **5 rodzin** dziećmi przydzielono asystenta rodziny celem poprawy funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz motywowania i wspierania w podejmowanych czynnościach związanych często ze zmianą postaw, eliminowaniem czynników sprzyjających niepożądanym zdarzeniom. Rolą asystenta rodziny jest wspieranie rodzin, które z różnych powodów nie są w stanie w sposób akceptowany społecznie pełnić prawidłowo swoich funkcji. Dla uzyskania wskazanych celów asystent rodziny podejmował:

- pomoc we wzmacnianiu rodziny i wzbudzenie motywacji członków rodziny do rozwiązywania problemów i realizacji nałożonych celów,
- pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych rodziny,
- wsparcie w rozwiązywaniu dominujących problemów psychologicznych u członków rodziny,
- tworzenie warunków do wzrostu umiejętności wychowawczych rodziców i rozwiązywanie podstawowych problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie warunków do wzrostu umiejętności społecznych i aktywności społecznej rodziny,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych dorosłych członków rodziny oraz ich aktywności zawodowej.

Z uwagi na występujący problem przemocy w przypadku **4 rodzin** skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Stargardzie, VII Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację dzieci. W roku 2022 r. powiadomiono Prokuraturę Rejonową w Pyrzycach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w wyniku wszczętej procedury w 1 przypadku. W ramach wszczętych procedur nie występowała konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Okres alienacji związany ze stanem epidemii i zasadami dotyczącymi ograniczeń w przemieszczaniu się był wyjątkowo trudnym dla osób doświadczających przemocy

w rodzinie. Przyczynił się do wprowadzenia nowych form wsparcia, które są nadal kontynuowane. Informowano o możliwości skorzystania z bezpłatnej aplikacji mobilnej „Twój Parasol” która umożliwiała uzyskanie wsparcia i niezbędnych informacji osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Poza materiałami edukacyjnymi aplikacja umożliwia dostęp do bazy organizacji oferujących wsparcie a także przesyłanie informacji o zdarzeniach przemocowych i możliwość szybkiego wybrania telefonu alarmowego w nagłych przypadkach.

Osoby doświadczające przemocy, osoby uzależnione od alkoholu, współuzależnione oraz wszystkie osoby, które przeżywają kryzys psychiczny miały możliwość skorzystania ze wsparcia specjalistów poprzez telefoniczne konsultacje (online) udzielane przez psychoterapeutkę w wyznaczonych dniach i godzinach każdego miesiąca. pod nr tel. 502 774 164. Informacja dostępna na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził dyżury w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej we wtorki i czwartki w godzinach 14.00 – 15.00, w indywidualnych przypadkach spotkania odbywały się po godz.15.00. Z poradnictwa członków zespołu skorzystało łącznie 16 osób. Rozpowszechniano materiały informacyjne wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania problemów Alkoholowych, Narodowy Program Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne pt. „ Procedura Niebieskiej Karty -podstawowe informacje”, „Jak radzić sobie z przemocą? – porady psychologiczne dla osób doznających przemocy”, „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Zatrzymać i zrozumieć przemoc w rodzinie”, „Przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym”, „Plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa” opracowany przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich a także broszury wydane przez Studio Profilaktyki Społecznej Adam Rynkiewicz „Przemoc domowa i alkohol”, „Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy”, informator „Czy to co robię, to przemoc”, poradnik dla osób doświadczających przemocy w rodzinie „Przemoc w rodzinie”.

Zarówno osoby dotknięte przemocą jak i stosujące przemoc objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego przez grupę roboczą indywidualnego planu pomocy, w następującym zakresie:

1. diagnozowano sytuację i potrzeby osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
2. informowano o bezpłatnym poradnictwie prawnym oraz psychologicznym dostępnych poprzez kontakt telefoniczny i za pomocą urządzeń elektronicznych;
3. osobom doświadczającym przemocy oraz świadkom przemocy udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy socjalnej, pedagogicznej, oraz wsparcia świadczonego w instytucjach i podmiotach oferujących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie stanu bezpieczeństwa rodzin dotkniętych przemocą, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą (te zadania realizuje dzielnicowy i pracownik socjalny) oraz działania profilaktyczne przeprowadzone w placówkach oświatowych skierowanych do dzieci, młodzieży szkolnej i ich rodziców w ramach zdalnego nauczania;
5. podejmowano interwencje w rodzinach dotkniętych przemocą w rodzinie oraz narażonych z powodu występujących form agresji. W przypadku rodzin przejawiających problemy opiekuńczo - wychowawcze objęto je wsparciem asystenta rodziny;

6. organizowano niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymagał tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
7. przeprowadzono rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowano te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
8. rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym poprzez uzyskiwane ulotki oraz informatory ogólnie dostępne na stronie internetowej ośrodka.

W celu opracowania diagnozy potrzeb oraz oceny problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pyrzyce przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Wyniki badań były wyznacznikiem określenia działań w przyjętym w 2022 r. Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2025.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PYRZYCACH

Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym następuje w oparciu o uchwalony przez Radę Miejską Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Pyrzyce na lata 2022 – 2026, który został przyjęty uchwałą Nr XLV/340/22 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 27 stycznia 2022 r. Podstawę prawną do uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym stanowią przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.) - art. 4 ust. 2 oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 172) – art. 10 ust.3

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach działa w oparciu o art. 4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności m.in. przez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Komisja powołana jest do inicjowania działań interwencyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prewencyjnych w ramach przeciwdziałania uzależnieniu. Celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomocom rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja kieruje osoby z problemem alkoholowym do odpowiednich instytucji, następnie koordynuje i nadzoruje podejmowane działania. Ponadto Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach wchodzi:

1. Sylwia Gabryelczyk – Przewodnicząca Komisji;
2. Ewelina Rynkiewicz – Zastępca Przewodniczącej Komisji;
3. Anna Borkowska – Członek Komisji;
4. Agnieszka Gajewska-Kuca – Członek Komisji;
5. Dawid Symela – Członek Komisji;
6. Maria Jurecka – Członek Komisji;
7. Mateusz Wójkowski – Członek Komisji;
8. Michał Maduzia – Członek Komisji;
9. Sławomir Olech – Członek Komisji.

W roku 2022 ramach zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz dla dzieci i młodzieży były prowadzone programy wsparcia i pomocy w formie konsultacji, poradnictwa, teleporad oraz psychoterapii prowadzonych przez trzech psychoterapeutów:

Pierwszy z psychoterapeutów prowadził stacjonarnie porady, konsultacje i psychoterapię w Klubie Abstynenta „Krokus” w Pyrzycach, z tej formy wsparcia skorzystało 20 osób. Wszystkie te osoby podjęły także próbę abstynencji, niektórzy powrócili do nadużywania alkoholu, część osób nadal utrzymuje abstynencję, nadal korzysta ze wsparcia. Odbyły się także konsultacje dla osób współuzależnionych, rodzin osób z problemem alkoholowym. Wsparcie udzielane jest anonimowo. Były to konsultacje, które zakwalifikować można jako: poradnictwo, wsparcie, kierowanie do podjęcia pomocy, motywowanie do zmiany sytuacji życiowej, radzenia sobie z emocjami, przeciwnościami losu. Najczęściej poruszane tematy to – poczucie samotności, kryzysu w relacji z bliskimi, poczucia własnej nieadekwatności do oczekiwań innych, poczucia odpowiedzialności za problemy innych (współuzależnienie).

Drugi z psychoterapeutów nawiązał współpracę z pracownikami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kuratorami Sądowymi, lekarzami pierwszego kontaktu. Celem było dostarczenie informacji o lepszej dostępności osób uzależnionych i współuzależnionych do fachowej pomocy specjalisty psychoterapii uzależnień. Osoby uzależnione, współuzależnione oraz rodziny mogły korzystać w początkowym okresie współpracy wedle harmonogramu raz w miesiącu (6 godzin) z poradnictwa i psychoedukacji. Zgłaszające się osoby były kierowane wedle indywidualnych potrzeb np. do oddziału psychiatrycznego celem detoksu, do lekarzy pierwszego kontaktu, na oddział terapii uzależnienia od alkoholu odpowiednio dla kobiet lub dla mężczyzn, do MONAR. Niektóre osoby pozostawały w stałej relacji terapeutycznej comiesięcznej ze specjalistą psychoterapii uzależnień. W roku 2022 mieszkańcy Gminy Pyrzyce doświadczający przemocy osoby uzależnione od alkoholu, współuzależnione oraz wszystkie osoby, które przeżywają kryzys psychiczny mogły skorzystać ze specjalistycznej pomocy w zakresie prowadzenia działalności poradnictwa i psychoedukacji.

Forma teleporad na obecny czas po pandemiczny i trwający konflikt na Ukrainie (gdzie u wielu osób lękowych wybuch wojny na Ukrainie wzmocnił istniejące napięcia lub uruchomił nowe napełnione momentami psychotyczne spowodowane nie radzeniem sobie z zaistniałą sytuacją) zapewniła mieszkańcom łatwiejszy dostęp do fachowej pomocy i możliwości uzyskania wsparcia. Z tej formy wsparcia mogły korzystać również osoby uzależnione które po ukończonej stacjonarnej terapii uzależnień, chcieli kontynuować proces leczenia a ze względu na podjętą pracę zarobkową mogli skorzystać tylko z procesu leczenia w godzinach popołudniowych. Również pacjenci którzy byli uczestnikami wezwanymi przez GKRPA (gdzie w zaleceniach otrzymali nakaz podjęcia współpracy z specjalistą psychoterapii uzależnień) telefonowali podczas pełnionego dyżuru teleporad. Z formy teleporad mogli

skorzystać również kuratorzy oraz asystenci rodziny, którzy pełnią nadzory nad podopiecznymi po południu.

W 2022 roku psychoterapeuta wykonał 200 konsultacji w trybie stacjonarnym (około 45 minut na sesje terapeutyczną) gdzie z pomocy skorzystało 4 osoby w kontakcie stałym (tj. biorą udział w sesjach terapeutycznych co 2 tygodnie, regularnie zgłaszają się na spotkania terapeutyczne) oraz 40 osób z pomocy doraźnej. Wykonano ok 180 teleporad gdzie skorzystały 4 osoby w kontakcie stałym oraz około 50 osób które skorzystały z pomocy doraźnej, interwencyjnej, kryzysowej, jedno lub kilkurazowej. Forma teleporad zapewniła mieszkańcom łatwiejszy dostęp do fachowej pomocy i możliwości uzyskania wsparcia.

- osoby uzależnione, które nie radziły sobie ze stresem, napięciem, lękiem (pomoc jaką uzyskali uchroniła ich przed kolejnym użyciem alkoholu czy narkotyków, te osoby które ukończyły podstawowy etap terapii miały możliwość korzystania z terapii pogłębionej). Praca z lękiem (lęk uogólniony który potęgował się ze względu na zaistniałą sytuację popandemiczną, oraz lękiem spowodowanym wybuchem konfliktu zbrojnego na Ukrainie itp.). Pomoc udzielona pacjentom uzależnionym w jak najszybszym dostaniu się do specjalistycznego Szpitala: celem detoksykacji lub podjęcia leczenia odwykowego stacjonarnego.

- osoby współuzależnione, które nie radziły sobie z alkoholizmem występującym w rodzinie: w domu występowała przemoc (zwiększenie ilości spożywania alkoholu, innych środków psychoaktywnych przez osoby uzależnione). Praca z zapobieganiem przemocy, wstydem, strachem, poczuciem osamotnienia i opuszczenia, bezradności, gdzie często żony, matki, córki nie potrafiły radzić sobie z zaistniałą sytuacją.

Osoby korzystające z pomocy doceniały możliwość korzystania z teleporady, dostawały fachową pomoc, często mając możliwość zachowania anonimowości, co na początkowym etapie budowania relacji było dla tych osób bardzo istotne i dawało szansę na wychodzenie z sytuacji kryzysowej. Niektóre osoby korzystały tylko jednorazowo z konkretnej formy porady, inne nawiązały relację terapeutyczną i nadal korzystają z pomocy realizując założone zadania w celu wyjścia z sytuacji kryzysowej.

Trzeci z psychoterapeutów udzielał pomocy psychologicznej obywatelom Ukrainy, którzy byli zmuszeni do ucieczki przed trwającą wojną. Sytuacje kryzysowe i traumatyczne, straty materialne, fizyczne, moralne i psychiczne, które ludzie musieli przeżyć i przeżywać – wymagają niesamowitego wysiłku psychologicznego. Celem takiej pomocy była pomoc w zapobieganiu

i rozwiązywaniu problemów psychologicznych: stabilizacja stanu psychoemocjonalnego, przetwarzanie traumatycznych przeżyć, pomoc w zaburzeniach adaptacyjnych, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, problemów w rodzinie itp.

W zależności od treści problemu, który należy rozwiązać konsultacje zostały zorganizowane w formie grupowej i indywidualnej, a także praca z rodzinami (w trybie online) w ojczystym języku obywateli Ukrainy (ukraińskim i rosyjskim), co było warunkiem koniecznym do przetworzenia traumatycznego przeżycia. Było prowadzone poradnictwo kryzysowe i psychoedukacja dla uczniów, rodziców i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Leonida Teligi oraz i Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Pyrzycach. Przeprowadzono również konsultację diagnostyczną w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pyrzycach z rodzinami, obywatelami Ukrainy.

W 2022 roku psychoterapeuta przeprowadził 311 konsultacji indywidualnych oraz online (od 45 minut na jedną sesję terapeutyczną). W trybie stacjonarnym z pomocy skorzystało 10 rodzin, 17 dzieci uczestniczyło w zajęciach korekcyjnych, 16 osób skorzystało z pomocy w kontakcie stałym (tj brali udział w sesjach terapeutycznych co tydzień, regularnie zgłaszali się na spotkania), 57 osób zgłosiło się na spotkania terapeutyczne, 38 osób skorzystało z pomocy doraźnej. 91 osób skorzystało z pomocy psychologicznej zdalnie. Była

to praca polegająca na konsultacjach z osobami w sytuacjach ostrego zaburzenia stresowego, oraz praca z osobami, które były w trwałej terapii.

Ponadto w roku 2022 został uruchomiony punkt informacyjno – konsultacyjny przeznaczony na świadczenie na świadczenie pomocy w zakresie poradnictwa wobec osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej. W punkcie informacyjno – konsultacyjnym odbywały się posiedzenia m.in. Zespołu interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto na rzecz mieszkańców Gminy Pyrzyce były pełnione dyżury pedagoga, psychologa, terapeuty systemowego oraz systematyczne dyżury informacyjno – konsultacyjne pełnione przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizowane były również działania psychologiczno-edukacyjne oraz pomoc terapeutyczna dla osób, w tym członków rodzin, u których występują problemy alkoholowe, narkomanii, uzależnienia behawioralne oraz ofiar przemocy, w tym konfliktu zbrojnego w związku z trwającą wojną na terenie Ukrainy.

Kolejnym działaniem było również przeprowadzenie Konferencji pt. „Jak skutecznie wspierać dzieci, młodzież i dorosłych w radzeniu sobie z doświadczeniem uchodźstwa. Psychoprofilaktyka uzależnień i psychoedukacja osób narażonych na stres pourazowy” Konferencja kierowana była do nauczycieli, pedagogów, psychologów, służby zdrowia, służb mundurowych, stowarzyszeń, mediów działających na terenie gminy i powiatu pyrzyckiego. Celem konferencji było wsparcie instytucji i wskazanie jak bardzo potrzebna jest pomoc uchodźcom, jaki ma wpływ psychiczny wojna na Ukrainie przede wszystkim na dzieci i młodzież, jakie problemy mogą się ujawniać związane z uzależnieniami od alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnieniami behawioralnymi. Konferencja służyła z jednej strony poznaniu problemów występujących w funkcjonowaniu uchodźców w naszym społeczeństwie, a z drugiej strony umiejętności niesienia pomocy uchodźcom ułatwiając im integrację z naszym społeczeństwem.

W roku 2022 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Burmistrzem Pyrzyc zorganizowała dla mieszkańców Pyrzyc szkolenie z elementami warsztatów pt. „Świadoma komunikacja empatyczna w oparciu o Porozumienie bez Przemocy Marshalla Rosenberga”. Celem ww szkolenia było wsparcie i poprawa świadomości mieszkańców w zakresie problemów społecznych wynikających z uzależnień oraz zachowań przemocowych, zapobieganie powstawaniu nowych problemów.

W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w miesiącu listopadzie realizowany był program profilaktyki uniwersalnej pod nazwą Unplugged. Był on przeznaczony dla uczniów w wieku 12 – 14, gdzie na tym etapie edukacji nauczyciele mają bliski kontakt z klasami oraz pogłębioną wiedzę na temat umiejętności i postaw swoich wychowanków. Realizatorzy podejmowali w czasie 12 spotkań tematy wpływów społecznych, umiejętności życiowych oraz profilaktyki substancji psychoaktywnych. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach, podjęli działania mające na celu przygotowania 140 sztuk zeszytów ćwiczeń dla uczniów biorących udział w programie.

PYRZYCKIE STOWARZYSZENIE KLUB ABSTYNENTA „KROKUS” W PYRZYCACH

Pyrzyckie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Krokus" w ramach programu Społecznik 2022-2024 Program Marszałkowski otrzymało dotację w kwocie 5 000,00 zł w ramach której wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach przygotowali „I Piknik Profilaktyczny – Mam wybór”. Pyrzyckie Stowarzyszenie Klub

Abstynenta KROKUS oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach wraz z Burmistrzem Pyrzyc w ramach projektu zorganizowali piknik dla dzieci i młodzieży Gminy Pyrzyce, wychowanków Świetlic Środowiskowych oraz Klubu Młodzieżowego.

Podczas pikniku został zaprezentowany szereg działań, które miały za zadanie pokazanie aktywnych form spędzania wolnego czasu. Przeprowadzony został quiz profilaktyczny, różnego rodzaju gry, zabawy, konkursy. Zaprezentowane zostały skutki spożywania napojów alkoholowych min. tor przeszkód oraz rzut piłką do kosza w alkogoglach. Dla wszystkich uczestników Pikniku przygotowany został poczęstunek m.in. napoje, owoce, wata cukrowa, popcorn a także ciepłe kiełbaski. Każdy młody uczestnik otrzymał pamiątkowy medal.

NZOZ ESKULAP W PYRZYCACH

W roku 2022 NZOZ Eskulap realizował działania wobec 14 rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Informacje o występowaniu przemocy w rodzinie bezzwłocznie przekazywane były lekarzom, pielęgniarce środowiskowej i położnej, do których zapisane są osoby dotknięte przemocą. W każdym z tych przypadków przeprowadzono wizyty w środowisku, diagnozując i monitorując sytuację w rodzinach. Pracownicy przychodni zapoznani są z obowiązującymi aktami prawnymi regulującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, niezbędnymi do ewentualnych interwencji. Działania oparte są na podstawie wytycznych zawartych w przewodniku pt. „Zadania ochrony zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Aspekty prawne i psychologiczne”. opracowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) oraz Studio Profilaktyki Społecznej w ramach zadań finansowanych ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. W ramach procedury przedstawiciele ochrony zdrowia każdorazowo udzielają osobom dotkniętym przemocą w rodzinie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Pracownicy przychodni otrzymali przydatne numery telefonów i adresy stron internetowych m.in. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia, Poradnia Telefoniczna dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym, dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka, Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, www.niebieskalinia.pl, www.pokrzywdzeni.gov.pl, www.ms.gov.pl. Przychodnia rozpowszechniła wśród pacjentów materiały edukacyjne w formie broszur informacyjnych wydanych pod patronatem PARPA pt. „Przemoc Wobec Dzieci”, „Niebieskie Karty – czy to dla mnie?”, „Zadania własne Gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych”, „Alkohol – czy można pić bezpiecznie” w grupie pacjent , „Rozpoznawanie problemów Alkoholowych i podejmowanie interwencji w grupie pacjentów POZ”, „Stop przemocy - pielęgniarki i położne w obronie krzywdzonych dzieci. Pielęgniarki środowiskowe każdorazowo uczestniczyły w spotkaniach grup roboczych utworzonych dla każdej rodziny objętej wsparciem. Przychodnia nie prowadziła programów wsparcia i pomocy w formie oddziaływań indywidualnych, realizowane są programy profilaktyczne zawarte w umowie z ZOW NFZ. W ciągu 2022 r. odbyły się trzy szkolenia „Stop przemocy”, „Zespół Zależności Alkoholowej” , „Niebieska Karta i co dalej, w których uczestniczyło 20 osób.

PLACÓWKI OŚWIATOWE

SZKOŁA PODSTAWOWA W PYRZYCACH

W roku 2022 Szkoła Podstawowa w Pyrzycach realizowała Szkolny program Wychowawczo – Profilaktyczny, który zakładał podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy, profilaktykę problemu oraz wsparcie kierowane do osób dotkniętych przemocą a także podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. Program obejmował promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych. Osoby objęte programem to uczniowie Szkoły, łącznie 336 osób oraz ich rodzice. Opracowano i realizowano innowację pedagogiczną „Wartości moralne moim drogowskazem” mająca na celu rozwijanie świadomości na temat prawidłowych postaw moralnych wobec innych ludzi oraz wyuczyć alternatywnych form zastępowania agresji. Z tej formy skorzystało 120 osób, uczniowie klas 5-8. Nauczyciele i specjaliści regularnie prowadzili działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych metod i kompetencji rodziców podczas indywidualnych spotkań, porad, konsultacji, wywiadówek, szkoleń dla rodziców. Działanie skierowane są do wszystkich uczniów szkoły. Szkoła w miarę potrzeb udziela poradnictwa i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową w formie objęcia opieką psychologiczną ofiar przemocy (uczniów), przekazuje informacje o miejscach i osobach u których można uzyskać szeroką pomoc specjalistyczną. W zakresie przeciwdziałania przemocy Szkoła współpracuje z KPP Pyrzyce, OPS Pyrzyce, PCPR Pyrzyce oraz z Sadem Rodzinnym Wydział Rodzinny i Nietletnich w Stargardzie. Placówka na bieżąco i adekwatnie do potrzeb upowszechniała i przekazywała informacje w zakresie możliwości i form uzyskania szeroko rozumianej pomocy dotyczącej zjawiska przemocy. W godzinach pracy szkoły oraz w czasie godzin dostępności nauczycieli, specjalistów umożliwiano skorzystanie z rozmowy telefonicznej i osobistej w celu uzyskania informacji m. in. z zakresu problemu przemocy. W roku ubiegłym przy współudziale policji, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Straży Miejskiej zabezpieczono jedno dziecko w Centrum placówek Opiekuńczo – Wychowawczych. Przedstawiciel szkoły czynnie uczestniczył w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach doskonalenia wiedzy i umiejętności 3 osoby uczestniczyły w spotkaniach z sędziami Sądu Rejonowego w Stargardzie, z sędzią Wydziału karnego i Wydziału Rodzinnego i Nietletnich. Od roku szkolnego 2022/2023 organizowane są spotkania grupy wsparcia dla chętnych nauczycieli. Spotkania odbywają się raz w tygodniu.

SZKOŁA PODSTAWOWA Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI W PYRZYCACH

Współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie opierała się na podejmowaniu zintegrowanych działań zmierzających do wieloaspektowej pomocy rodzinie. Podejmowano indywidualne, wielotorowe oddziaływania wobec uczniów oraz rodzin dotkniętych przemocą. Przeprowadzono ogólnopolską kampanię społeczną „Powiedz co czujesz. Zdemaskuj emocje”. Prowadzono poradnictwo w zakresie alternatywnych metod oraz kompetencji rodziców, wskazywano możliwości doskonalenia w zakresie: zapoznania z ofertą szkoleniową Internetowej Platformy Specjalistyczno – Doradczej – działanie skierowane do ok. 1000 osób; zapoznania rodziców z platformą Specline.pl oferującej rozbudowane wsparcie specjalistów – działanie skierowane do ok. 1000 osób; wskazywanie możliwości skorzystania z oferty Poradni Psychologiczno Pedagogicznej m.in. Szkoła dla rodziców – działanie skierowane do ok. 30 osób. Prowadzono indywidualne wsparcie dla uczniów oraz ich rodzin, które są zagrożone bądź dotknięte przemocą – z tej formy skorzystało 10 osób. W zakresie upowszechniania informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy wskazywano

na wsparcie instytucji pomocowych: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Pomocy Społecznej, Regionalnego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradni Leczenia Uzależnień dla dzieci, dorosłych i ich rodzin, , upowszechniano wykaz lekarzy specjalistów- działanie skierowano do ok. 200 osób. W pracy z uczniami realizowano na bieżąco zajęcia edukacyjne o charakterze wychowawczo – profilaktycznym, które poruszały tematykę przemocy oraz reakcji na nią – objęto 400 uczniów. Wskazywano na możliwość skorzystania z telefonów zaufania. Pracownicy oświaty szczególnie specjaliści szkolni systematycznie poszerzali wiedzę z zakresu problematyki przemocy poprzez udział w webinarium, szkoleniach, analizę obowiązujących przepisów prawa. W roku 2022 placówka udzieliła wsparcia psychologicznego 2 uczniom dotkniętym przemocą w rodzinie i ich rodzinom. Szkoła udostępniała materiały edukacyjne mieszkańcom Gminy w postaci: ulotek informacyjnych dotyczących form przemocy oraz sposobów reagowania na nią; plakatów zamieszczanych w centralnych miejscach pracy szkoły; materiałów wizualnych, w formie np. plakatów rozpowszechnianych za pośrednictwem dziennika elektronicznego; informacji zamieszczanych na gazecie wirtualnej szkoły; filmów edukacyjnych.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PYRZYCACH

Wśród mieszkańców gminy rozpowszechniono dwa rodzaje materiałów edukacyjnych: ulotki informacyjne „Przemoc seksualna wobec dzieci” w ilości 70 sztuk oraz „Nie wiń siebie, to sprawca jest winny” w ilości 70 sztuk. W roku 2022 prowadzona była kolejna edycja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc. Celem programu jest wypracowanie dobrych rozwiązań mających na celu umiejętne rozładowywanie negatywnych emocji i zachowań powodujących nieporozumienie i konflikty rodzinne. Z Gminy Pyrzyce program ukończyła 1 osoba. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną wprowadzono teleporady w zakresie poradnictwa specjalistycznego. W roku 2022 udzielano poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie Interwencji Kryzysowej. Nawiązano współpracę z Parafią Świętego Ottona w Pyrzycach w zakresie wdrożenia zagadnienia obejmującego zjawisko przemocy w rodzinie podczas nauk przedmażeńskich oraz podczas spotkań z młodzieżą.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA W PYRZYCACH

Na przełomie 2021-2022 Poradnia udzieliła bezpośredniej pomocy dla 356 mieszkańców Gminy Pyrzyce tj. dzieciom/uczniom w formie terapii logopedycznej, pedagogicznej, diagnozy psychologicznej oraz porad. W ramach formy pomocy grupowej przeprowadzone zostały warsztaty dla uczniów klas 8 na temat motywacji oraz „Uczenie tolerancji i odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość i agresję”; „Efektywna współpraca zespołu klasowego- umiejętność słuchania”. Dla rodziców poradnia przeprowadziła warsztaty „Szkoła dla rodziców”. Ponadto Poradnia prowadziła prelekcje dla rodziców, zgodnie z zapotrzebowaniem w następujących placówkach: Sp Brzesko - Agresja u dzieci (18 odbiorców), ZS-P – Agresja u dzieci, co ja wywołuje i jak sobie z nią poradzić (14 odbiorców), ZS-P Okunica – Wpływ nieodpowiednich bajek na zachowanie dzieci (12 odbiorców), Negatywny wpływ bajek oraz urządzeń komputerowych na rozwój dziecka (15 odbiorców) PP4 Pyrzyce – Budowanie relacji z dzieckiem. (25 odbiorców), Gotowość szkolna a dojrzałość emocjonalna (13 odbiorców). Poradnia przeprowadziła warsztaty i szkolenia dla Rad Pedagogicznych w następującym zakresie: w SP Brzesko Praca z uczniem z ADHD oraz współpraca z rodzicami, Zespół Aspergera- czym jest i czym się objawia, w ZS nr 2 CKU Pyrzyce Praca z uczniem z zespołem Aspergera.

SĄD REJONOWY W STARGARDZIE

Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Stargardzie wykonywali zadania o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanymi z wykonywaniem prawomocnych orzeczeń sądu. I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych i Nieletnich w Stargardzie prowadził postępowania wobec 27 rodzin z terenu Gminy Pyrzyce, w których kuratorzy podejmowali czynności m.in. w związku z przeciwdziałaniem przemocy. Działaniami objęto rodziny wobec których Sąd zdecydował o ograniczeniu władzy rodzicielskiej rodzicom małoletnich dzieci poprzez nadzór kuratora sądowego. Powodem ograniczenia władzy rodzicielskiej są różne zaniedbania oraz inne czynniki, które w ocenie Sadu powodują nieprawidłowe wykonywanie władzy rodzicielskiej tj. różnego rodzaju zaniedbania zdrowotne, emocjonalne, szkolne, materialne, alkohol, narkotyki itp., ale również przemoc zarówno psychiczna jak i fizyczna. W zależności od rodziny oraz diagnozy środowiskowej kuratorzy przyjmują plan pracy z uczestnikami oraz cele do zrealizowania w pracy z rodzinami. W roku 2022 na terenie Gminy Pyrzyce II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. karnych prowadził 20 postępowań wykonawczych wobec osób, które zostały skazane za stosowanie przemocy w rodzinie (art. 207 kk) zamieszkujących na terenie gminy Pyrzyce.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W PYRZYCACH

Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach jako instytucja odpowiedzialna za bezpieczeństwo obywateli, podejmuje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zdecydowane działania zapobiegawcze, których konsekwencją jest skuteczna reakcja wobec sygnałów przemocy w rodzinie. W okresie od dnia 1 stycznia 2021 do dnia 31 grudnia 2021 wdrożono 18 procedur „Niebieskie Karty”. Komenda Powiatowa Policji prowadząc czynności edukacyjne w zakresie przemocy w rodzinie oraz w zakresie profilaktyki zapobiegania przemocy przekazywała mieszkańcom ulotki informacyjne i inne materiały dydaktyczne pomocne osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Takie materiały spełniały rolę przewodnika dla osób dotkniętych przedmiotową problematyką w kwestii dalszego postępowania. Osoby dotknięte taką przemocą na każdym etapie czynności podejmowanych przez funkcjonariuszy KPP Pyrzyce mogły liczyć na pomoc i wsparcie ze strony różnych podmiotów samorządowych w ramach swoich kompetencji. Osoby dotknięte przemocą jak i osoby stosujące przemoc po wdrożeniu procedury Niebieskiej Karty z ramienia tut. Jednostki policji objęte były osobistym nadzorem ze strony właściwego miejscowo dzielnicowego, który zaś ściśle współpracował z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Na terenie Gminy Pyrzyce przeprowadzono kampanię „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W roku 2022 Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach wszczęła 11 postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie, w ramach których złożono wnioski do prokuratury o zastosowanie środków zapobiegawczych. Liczba zatrzymanych sprawców przemocy: 5, natomiast liczba sprawców odbywających karę pozbawienia wolności: 4. W ciągu całego roku sprawozdawczego przeprowadzono 240 interwencji domowych. W ubiegłym roku odbyło się 8 szkoleń podczas których poruszane były tematy z zakresu procedury Niebieskiej Karty oraz pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. W szkoleniach brało udział łącznie 14 policjantów.

STRAŻ MIEJSKA W PYRZYCACH

Straż Miejska ściśle współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyrzycach w podejmowanych działaniach interwencyjnych w środowiskach dysfunkcyjnych. W roku

2022 przedstawiciele Straży wraz z przedstawicielami innych instytucji interweniowali w 1 przypadku zagrożenia przemocą w rodzinie. Podjęte czynności wynikały z potrzeby zabezpieczenia dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

PROKURATURA REJONOWA W PYRZYCACH

W roku 2022 jak i w latach poprzednich Prokuratura Rejonowa w Pyrzycach prowadziła postępowania dotyczące przemocy w rodzinie. Prokuratura nie realizowała innych działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce na lata 2022 – 2025.

ODDZIAŁ ŻANDARMERII WOJSKOWEJ W SZCZECINIE

Oddział Żandarmerii Wojskowej w Szczecinie nie zarejestrował na terenie gminy Pyrzyce żadnych przypadków przemocy w rodzinie oraz nie uczestniczył w żadnych imprezach oraz programach z zakresu profilaktyki zapobiegania przemocy w rodzinie.

Działania realizowane w roku 2022 przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Pyrzyce zbieżne były z celami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Pyrzyce na lata 2022 – 2025. Stanowiły także odpowiedź na lokalne potrzeby, które zdiagnozowano m. in. w trakcie prowadzenia procedur „Niebieskie Karty”. Dzięki skoordynowanemu działaniu instytucji oferta pomocowa Gminy Pyrzyce w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie była adekwatna do potrzeb osób wymagających wsparcia. Podjęto szereg nowych rozwiązań dla realizacji działań takich jak: edukacyjne, wspierające, motywujące, poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne oraz zwiększono dostęp do informacji nt. przemocy i ofert wsparcia dla mieszkańców gminy. Zapewniono specjalistyczne poradnictwo poprzez kontakt telefoniczny oraz za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej.

Na podstawie przyjętych w 2022 r. działań przez instytucje odpowiedzialne za realizację programu należy przyjąć, iż osiągnięto następujące efekty:

1. Ustawiczne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup Roboczych.
2. Świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie, jak i dla osób stosujących przemoc w rodzinie
4. Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawno – moralnych przemocy w rodzinie.
5. Wzrost liczby osób stosujących przemoc potrafiących kontrolować swoje agresywne zachowania oraz rozwiązywać konflikty bez użycia przemocy.
6. Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy.
7. Nabycie przez rodziców wiedzy i umiejętności na temat właściwych ról i postaw rodzicielskich, a także właściwego rozwiązywania wewnątrz rodzinnych konfliktów w rodzinach zagrożonych przemocą.

8. Zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie u profesjonalistów zajmujących się tą problematyką.
9. Zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Pyrzyce wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Instytucją, która w roku 2022 wszczęła najwięcej procedur „Niebieskie Karty”, jest Policja, która ze względu na charakter swojej pracy, jako pierwsza dociera do rodzin z problemem przemocy, podejmując działania interwencyjne, jednak najszerzą pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Najczęstszą przyczyną przemocy jest spożywanie alkoholu, narkotyków, a także nieuzasadniona zazdrość, problemy finansowe, choroba psychiczna. Za najczęstszą stosowaną formę przemocy jest przemoc psychiczną w formie obrażania, obrzucania wyzwiskami i przekleństwami a także fizyczna w formie popychanie, uderzania. Osobami dotkniętymi przemocą najczęściej są kobiety i dzieci, a osobami stosującymi przemoc najczęściej są mężczyźni. Jako źródło agresji w stosunku do członków agresji nadal postrzegany jest alkoholizm członka rodziny.

W przeciwdziałaniu problemów m.in. przemocy bardzo ważne jest, aby w porę na nią zareagować. Pozytywnym jest to, że społeczność lokalna w coraz większej mierze reaguje na przemoc. Poprzez realizowane działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielana pomoc jest bardziej skuteczna, a profilaktyczne oddziaływania powodują wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej. Ułatwia to osobom doznającym jakiegokolwiek formy przemocy podjęcie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji.

Osoby uwikłane w problem przemocy mają możliwość otrzymania niezbędnej pomocy i wsparcia od instytucji do tego uprawnionych, co oznacza, że nie są pozostawione same sobie. Osoby dotknięte tym problemem coraz chętniej korzystają ze wsparcia, konsultacji, poradnictwa psychologicznego i prawnego.

W kolejnych latach realizacji programu przewiduje się podjęcie działań na rzecz służb i przedstawicieli podmiotów, które na terenie gminy realizują działania z zakresu przeciwdziałania przemocy, poprawiające współpracę na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej oraz uzależnień. Należy kontynuować działania tworzące i wdrażające system wsparcia dla odbiorców programu – osób zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy jak i osób pracujących bezpośrednio z osobami pokrzywdzonymi i z osobami stosującymi przemoc.

Jednak przede wszystkim priorytetem stanowiącym wyznacznik zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy będzie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 r., która wejdzie w życie z dniem 22 czerwca 2023 r.. Pojęcie przemocy w rodzinie ma zostać zastąpione przemocą domową, bo ta jest problemem także w nieformalnych związkach czy wśród byłych małżonków, którzy rodziną nie są. Będzie dotyczyć nie tylko przemocy fizycznej, ale i psychicznej. Nowelizacja ma dopełnić system ochrony osób pokrzywdzonych przemocą, jej celem jest dostosowanie przepisów do obecnych wyznań.